

Nevzdat se! Aneb o lyžařských šampionech z Česka, překonávání, hledání i víře

23.2.2024 - Markéta Kosová | Česká olympijská

Také šestadvacetiletý Jan Zabystřan, který kráčí po „Olympijské cestě“, si nyní vysloužil uznání top světových lyžařů, i když trochu jiným sportovním výkonem.

Nad jeho akrobatickým kouskem na lyžích však lyžařské hvězdy žasly. Závod super-G v norském Kvitfjellu sice kvůli pádu nedokončil, zpět na lyže se ale dostal nevídaným kotoulem vzad. Zaujal tím dokonce i lyžařskou star Lindsey Vonnovou.

„Ani nevím, jak jsi tohle dokázal?!“ ptala se ho na sítích olympijská vítězka a dvojnásobná mistryně světa. „Léta praxe v dětství se konečně vyplatila,“ reagoval Zabystřan, který právě v dětství prošel Olympijským vícebojem, Olympiádou dětí a mládeže, startoval také na Evropském olympijském festivalu mládeže a Olympijských hrách mládeže, a nakonec i na olympiádách v Pchjongčchangu 2018 a Pekingu 2022. „Můžu tě to naučit, pokud chceš. Na oplátku za nějakou rychlost, která se v alpském lyžování asi hodí víc.“

Učit se může i od domácích závodníků. Také oni se na cestě za úspěchy inspirovali od sebe navzájem. „Měl jsem před očima Šárku Strachovou, ta nám ukázala, že i s malým týmem jde prorazit,“ říkával Tomáš Bank, který v té době trénoval svého mladšího bratra Ondřeje.

V letech 1986–2000 žádný český muž nezískal ve Světovém poháru ani bod. Bankové si na zahraniční cesty vozili konzervy, přespávali v levných penzionech a za dobrý výsledek si v restauraci dopřáli pizzu. Lyže na kombinační sjezd jim firma Rossignol pouze půjčila, po závodě je museli vrátit. „Pořád jsme se jen o něco doprošovali,“ vykládal Tomáš Bank.

Nevzdali se, společně hledali cesty a překonávali překážky – jednu po druhé. V roce 2004 Ondřej Bank poprvé bodoval ve Světovém poháru, od té doby pronikal do pohárové Top 10. A nevzdal se ani po záhadné nemoci v roce 2011, kdy bojoval o život. Na hrách v Soči 2014 atakoval stupně vítězů, na pódiu stál po pohárové superkombinaci na Hahnenkammu a sedmým místem ve sjezdu na mistrovství světa ve Vailu 2015 dosáhl historického českého úspěchu.

Když Ondřej v roce 2016 ohlásil konec své úspěšné kariéry, ozvali se Ledečtí. Ester Ledecká měla v Ga-Pa poprvé zkusit Světový pohár a potřebovala rady ostríleného profíka. Tomáš Bank souhlasil, stal se součástí jejího týmu. A znovu se podobně jako s bratrem Ondřejem snažil z minima vytěžit maximum. Tentokrát nenarážel na nedostatek finančních prostředků, ale na čas, kterého bylo méně, než byl zvyklý, neboť Ester dodnes kombinuje lyžování se snowboardem.

Překážky ho nemohly zastavit, hledal cesty, průniky obou disciplín a po 25 měsících se stal trenérem senzační olympijské šampionky v super G.

Ano, za tímto úspěchem je jistě buldočí povaha Ester, která si v tréninku raději přidá, než by cokoliv podcenila a také její neutuchající víra v cestu, kterou si zvolila. „Pochopil jsem, že její pracovitost, to neuvěřitelné množství tréninků, které je schopna vydržet, souvisí s jejím sebevědomím,“ vysvětlil už dříve kouč.

Sám ale pro ohromující triumf udělal, co mohl. Zatímco Ledecká před olympijskými hrami v Pchjongčchangu usilovně trénovala a závodila na snowboardu, proměnil se v servismana a promazával a testoval všechny její lyže na rychlostní disciplíny. „Navlíkl jsem se kvůli tomu po

dvaceti letech do kombinézy a všichni si ze mě dělali srandu," prozradil.

Byla to nakonec Ester, která na svahu předvedla dechberoucí jízdu, ve stejný okamžik však propojila mravenčí práci svého týmu.

Na zasněžených svazích uspěla se skromným týmem i introvertní dívka z Prahy. Kvůli lyžování chodila Šárka Strachová na dvě základní školy – v Praze a v Krkonoších. Na střední škole v říjnu zmizela a znovu se objevila až v březnu. „Pokud se nenarodíte se sjezdovkou za barákem, je složitější se lyžování naplno věnovat. Postupně, když spadáte do dorosteneckých, juniorských a dospělých kategorií, je to i finančně náročnější. Ale dá se to, dokazují to nejen Češi. Jsou individuality, které to zvládly," líčila Strachová. Samozřejmě jsou i talentované děti, které končí, protože rodiče už nejsou schopni náklady ufinancovat. Lyžování je krásný, ale strašně drahý sport.“

Spojení s přírodou na lyžování milovala. „To mě na něm nejvíc bavilo a aktuálně mi nejvíc chybí. Poznali jsme kus světa, spoustu krásných hor a pohoří," vzpomínala bronzová olympijská medailistka i mistryně světa. Příroda jí vynahrazovala kontakt s vrstevníky, který díky střídání škol či absenci prakticky nebyl možný. „V mém dětství se vše podržovalo lyžování, ale zase jsem získala zážitky a zkušenosti, které bych jinak neměla.“

Sportování na vrcholové úrovni zpětně vnímá jako úžasnou školu života. „Pomohlo mi najít sebe sama. Naučila jsem se cílevědomosti, koncentraci, dotahovat věci do konce, i když se hned na poprvé něco nepodaří. Zůstat pozitivní a věřit, že zvolená cesta je správná, což využívám i v běžném životě," vypočítala. „Proto je tak důležité, aby děti sportovaly a nemusí to být zrovna vrcholová úroveň.“

Rodiče, které chtějí své dítě v lyžování podporovat, se podle ní musejí připravit na extrémní časovou i finanční náročnost. „A možná i zvážit přestěhování do hor nebo lyžařské akademie v Rakousku, kde ty podmínky bude dítě mít," přemítala nad možnostmi. „Znám spoustu rodičů, kteří dělají všechno pro to, aby jejich děti mohly dělat sport, který je tak moc baví. Vzdávají se svého pohodlí i času. Obdivuju je a moc jim v tom fandím.“

<https://www.olympijskytym.cz/article/nevzdat-se-aneb-o-lyzarskych-sampionech-z-ceska-prekonavani-hledani-i-vire>